

Geachte minister De Jonge,

Hierbij ontvangt u de reactie van Vereniging Circulair Friesland op de internetconsultatie aangaande de Regeling 2e tranche lokale aanpak Nationaal Isolatieprogramma.

Introductie

[Vereniging Circulair Friesland](#) werkt met haar meer dan [170 leden](#) (vele bedrijven, alle Friese overheden en alle Friese mbo, hbo en wo) hard aan het versnellen van de transitie naar een circulaire en bio-based bouw-economie.

Met het programma 'Fryslân Bouwt Circulair' hebben we een duidelijk doel voor ogen: in Friesland maken we van circulair en bio-based (ver)bouwen de norm. We zetten middels dit programma nieuwe bio-based en circulaire ketens op. Hierin werken we nauw samen met o.a. Building Balance, Cirkelstad en TKI Bouw & Techniek (middels Nationaal Groeifonds Toekomstbestendige Leefomgeving).

Zoals ook bekrachtigd in de Nationale Aanpak Biobased Bouwen, is biobased isolatie een belangrijk onderdeel van de grondstoffentransitie:

- De bouwindustrie zorg voor 11% van de CO2 uitstoot van Nederland per jaar. Alleen al de verduurzamingsactiviteiten van bestaande gebouwen zorgen voor een CO2 uitstoot van 129 Mton CO2eq. per jaar. Bij de productie en verwerking van biobased isolatiemateriaal wordt CO2 opgeslagen in plaats van uitgestoten;
- Biobased grondstoffen voor isolatiemateriaal bieden een uitkomst die veel boeren willen gebruiken in de verandering die ze doormaken;
- Biobased grondstoffen zijn hernieuwbaar en van eigen bodem, wat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit het grondstoffenakkoord;
- Voor veel niet-biobased isolatiemateriaal wordt veel (niet-duurzame) energie gebruikt, dat we beter op een andere manier kunnen gebruiken;
- Biobased isolatie draagt bij aan een gezonder binnenklimaat dan fossiele isolatiematerialen.
- Voor het (na)isoleren van gebouwen/woningen zijn biobased alternatieven grootschalig in de Nederlandse markt verkrijgbaar

Ook het kabinet (EZK, IenW, BZK, LNV) onderkent de voordelen van biobased isoleren in de Nationale Aanpak Biobased Bouwen. In het opschalen van de biobased ketens zijn verschillende hindernissen. Om de biobased markt en ketens echt op gang te krijgen moeten de productie, inkoop en het gebruik worden opgeschaald. Alleen op die manier kunnen productieketens en fabrieken rendabel worden, en krijgen boeren en producenten de zekerheid die ze verdienen. **Om schaalvergroting te realiseren is er een impuls nodig in de vraag.**

Nationaal Isolatieprogramma

Vereniging Circulair Friesland staat vierkant achter het stimuleren van het isoleren van woningen. Zo zorgen we ervoor dat de energierekening betaalbaar blijft, en dat we minder afhankelijk zijn van energie uit andere landen. Zo zorgen we samen voor een rechtvaardige, circulaire economie.

Echter is het kiezen van het soort isolatiemateriaal hierbij van groot belang. Met de beschikbaarstelling van 674 miljoen heeft u grote invloed. Kiest u voor het ongewenst stimuleren van de niet-volhoudbare fossiele oftewel traditionele isolatiematerialen met tot gevolg een grote en onnodige CO2 uitstoot, en het tegenwerken van de positieve ontwikkelingen van biobased óf **het stimuleren van de ontwikkeling van de biobased isolatie-keten die goed is voor de boer, bewoner, grondstoffen-onafhankelijkheid, natuur en klimaat.**

Daarom roept Vereniging Circulair Friesland op:

“Prioriteer binnen het Nationaal Isolatieprogramma biobased isolatiemateriaal. Subsidieer enkel biobased materiaal voor gebouwonderdelen waarvoor biobased beschikbaar is, met een voorkeur voor biobased van Nederlandse bodem. En informeer woningeigenaren over de mogelijkheden van deze materialen.”

Wij dragen met dit voorstel graag bij aan het versnellen van de transitie naar een circulaire economie, waar circulair en biobased (ver)bouwen de norm is.

Met vriendelijke groet,

Evert Jan van Nijen
Directeur